

[Henning Philipsen.]

gere nævnt som værende et totalt brud med socialdemokratiets tidligere holdning til ejerlejlighederne, en holdningsændring, som vil være til fordel for dem, der har råd, men dermed også en prisgivning af dem, som ikke har og som aldrig får råd til at betale.

Op for det tredje. Denne lovgivning kan ikke betragtes isoleret fra det såkaldt store boligforlig, som blev gennemført sidste år, og som betød enorme huslejestigninger for alle lejere i den ældre boligmasse.

Socialdemokratiet har efter vor opfattelse valgt at lade sig lede af alle andre hensyn end dem, man gik til valg på, nemlig at arbejde henimod en ligestilling mellem ejere og lejere.

Det er vor opfattelse, at lejerne er blevet svigtet, så det batter, først gennem huslejestigningerne i såvel privat som almennyttigt byggeri. Det kunne gennemføres, og det blev gennemført. Nybyggeriet er blevet så dyrt som ingen sinde på grund af en tåbelig finansieringsform, som man simpelt hen i hvert fald fra forligspartierne inklusive socialdemokratiet har nægtet at gribe ind over for. Vel er lejerne sikret mod opsigelse, men tror man også, at alle lejere er i stand til at modstå det psykiske pres og den åndelige terror, som visse geskæftige husejere er i stand til at mobilisere for at få en lejer til at flytte for bagefter at kunne hjemtage fortjenesten ved at sælge lejligheden som ejerlejlighed? Vel er der tale om at tilbyde lejerne at overtage deres boliger på andelsbasis, men i realiteten er der jo her tale om en narresut, for hvad nytter det, hvis de ikke har en økonomisk mulighed herfor, og forliget indebærer ikke nogen som helst mulighed for, at det offentlige også i den forbindelse støtter lejerne.

Jeg fristes til at spørge, om man virkelig er så naiv, at man tror, at udlejerne er lejerens repræsentanter og talsmænd. Hvis ikke man er så naiv, så fri os dog i det mindste for forklaringer om, at det, man nu gennemfører, er til fordel for lejerne. Det skal også ses i forhold til, at man i det store boligforlig havde aftalt, at man pr. 1. januar 1976 skulle have gennemført en ordning for ejerboligens vedkommende. Den er man vejet tilbage for, den gennemfører man ikke, ikke mindst på grund af modstanden fra det

konservative folkeparti. Men lejerforhøjelserne for samtlige lejere i det ældre både private og almennyttige byggeri kan gennemføres sammenholdt med det, man nu er i færd med at gennemføre.

Under venstreregeringen fik hr. Gudme held til at forringe en i øvrigt fornuftig hyrevognslovgivning, som socialdemokratiet stemte imod sammen med os andre, og nu tillader socialdemokratiet så, at den samme hr. Gudme ødelægger det fornuftige, som var indført i 1972-73 vedrørende ejerlejlighederne. Det er vor opfattelse, at socialdemokratiet med dette miniforlig, om man vil, sammenholdt med sidste års store boligforlig er vendt tilbage til tilstande, som kun finder deres lige i det tåbelige 1966-forlig, ja, i enkelte tilfælde er det endda værre.

Det bliver mere end svært for socialistisk folkeparti at komme til at føre realistiske boligpolitiske forhandlinger med socialdemokratiet med den ledelse af forhandlingerne, som socialdemokratiet for nærværende har, og på baggrund af den hyldest til patientdemokratiet, som forhandlingsledelsen har praktiseret i den sammenhæng. Det vil være umuligt for socialistisk folkeparti at føre boligpolitiske forhandlinger overhovedet med socialdemokratiet, hvis socialdemokratiet vil fastholde linjen fra de to sidste forlig, og vi agter på baggrund heraf at stemme imod lovforslaget nu ved tredje behandling.

Kaj Hansen (DKP):

Til dette lovforslag om ejerlejligheder er hæftet bestemmelser om, at en ejer, som vil udstykke sin ejendom i ejerlejligheder, først skal tilbyde lejerne at overtage den på andelsbasis. For mig at se er det et figenblad, som man her hægter på for at prøve at dække over de uhyrligheder, som dette lovforslag repræsenterer. Når jeg kalder det et figenblad, er det, fordi man forlanger, for det første at lejerne skal betale en pris, der ligger 25 pct. over det, som ejendommen er værd i handel og vandel, for det andet at de skal skaffe en udbetaling på 20 pct., og for det tredje at man ikke vil give dem tid til at gennemføre ordentlige undersøgelser af mulighederne for at overtage ejendommen, oprette andelsforening osv., idet man i lovforslaget siger, at fra den dag, lejerne har